

IN MEMORIAM PROF. DR M.F. MÖRZER BRUIJNS (1913-2004)

R.G. Moolenbeek

Op 14 oktober 2004 overleed te Dieren Maurits Frans Mörzer Bruijns op de leeftijd van 91 jaar. Op 21 februari 1913 zag hij het levenslicht in Bussum. Hij studeerde biologie en scheikunde in Utrecht en trad in 1947 in dienst bij Staatsbosbeheer. Hier ontstond zijn idee om een veldbiologisch onderzoeksinstituut op te richten hetgeen tot gevolg had dat in 1957 het RIVON (Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud, later RIN en thans Alterra) tot stand kwam. Mörzer Bruijns werd de eerste directeur. In 1960 werd hij docent aan de Landbouwhogeschool in Wageningen en in 1970 hoogleraar. Onder zijn leiding heeft het natuur- en milieubeheer zich ontwikkeld tot één van de belangrijke pijlers van het onderzoek en onderwijs in Wageningen. De malacologie had zijn warme belangstelling. In 1938 werd hij lid van de Nederlandse Malacologische Vereniging en in 1943 publiceerde hij in *Basteria* over de molluskenfauna van het IJsseldal. De subtitel van dit artikel is 'bijdrage tot de kennis van het verband tussen fauna en plantengedenschappen'. Hieruit bleek reeds zijn belangstelling voor de rol die weekdieren spelen in relatie tot hun omgeving (biocoenosen). Dit thema heeft zijn verdere onderzoek in hoge mate beïnvloed en resulteerde in 1947 in een proefschrift getiteld: 'Over levensgemeenschappen'. In dit proefschrift spelen de weekdieren een belangrijke rol. In 1949 volgde een korte handleiding over het biosociologisch verzamelen van mollusken bij de [K]NNV en nog enige andere malacologische artikelen. In 1959 was hij de initiator van het bekende *Basteria*-supplement 'The Netherlands as an environment for molluscan life'. Daarna volgden nog enige inventarisatie-verslagen. Hij was lid van vele adviescolleges met betrekking tot nationale en internationale natuurbescherming. Deze verdiensten zijn breed erkend en resulteerde in de toekenning van vele decoraties. Zo was hij officier in de Orde van Oranje Nassau, Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en Officier in de Orde van de Gouden Ark en kreeg hij het Erekrus in de Huisorde van Oranje.

Malacologische bibliografie

- Mörzer Bruijns, M.F. 1943. De Gastropodenfauna van het IJsseldal. *Basteria* 8(1-2): 9-20.
- . 1943. Faunistisch onderzoek der biocoenosen. *Handelingen 29 Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig congres*: 1-6.
- . 1947. Over levensgemeenschappen. Diss. Utrecht: 1-195.
- . 1948. Biocoenologisch onderzoek in het natuurmonument "De Koegelwiek" te Terschelling. Inleiding en: III. De fauna elementen van het Koegelwiek transect. A. De mollusken.: 12-17 [intern rapport].
- . 1948. On biotic communities. *Station Internationale Géobotanique Méditerranéenne et Alpine* 96: 1-59.
- . 1948. De slakkenfauna van Bemelen. *Natura* 45: 217-218.
- . 1949. Korte handleiding tot het biosociologisch verzamelen van mollusken en andere weinig bewegelijke bodemdieren. Wetenschappelijke mededelingen Nederlandse Natuurhistorische Vereniging 2: [1-4].
- . & V. Westhoff. 1957. Aantekeningen over de molluskenfauna van het Groene Strand op Voorne. *Levende Natuur* 60: 223-225.
- . , C.O. van Regteren Altena & L.J.M. Butot. 1959. The Netherlands as an environment for land Mollusca. *Basteria* 23, suppl. 1: 132-162.
- . , C.O. van Regteren Altena & L.J.M. Butot. 1959. Nederland als milieu voor landslakken (samenvatting). *Basteria* 23, suppl. 1: 163-174.
- . & L.J.M. Butot. 1959. Verslag excursie Kortenhoefse Plassen 28 juni 1959. *Corr. Blad. Ned. Mal. Ver.* 84: 873-840.
- . & L.J.M. Butot. 1959. Excursie-rapport Oostvoorne en Rockanje: 1-7 [intern rapport].
- . , W.J. Boer Leffef, L.J.M. Butot & A. van Wijngaarden. 1961. Het natuurmonument De Beer, de andere dieren: 25-30.
- . 1965. Over de malacofauna van het Naardermeer. *Basteria* 29(1-4): 36-43.

Artikelen over M.F. Mörzer Bruijns

- Berendse, F. In memoriam Prof. Dr. M.F. Mörzer Bruijns [stencil Wageningen Universiteit].
- Van Weelderen, A. 2004. In memoriam Prof. Dr. M.F. Mörzer Bruijns. *Natura* (2004)6: 201.